

med Hensyn til dets Opfattelse af, til hvilket Resultat man ved en fortsat samlet Overveielse kan komme med Hensyn til Udviklingen af Flaadens Materiel. Jeg tillader mig at betragte denne Behandling idag som en Forpostfægtning, og jeg ønsker, at den skulde gives denne Karakter, saa at man mere kunde spare sit Skyts til en senere Behandling, hvor Spørgsmaalet kan ligge endnu fyldigere belyst af andre Forslag haade til den ene og den anden Side, end det kan ske ved en Behandling paa selve Finantsloven. Idet jeg udtaler dette, skal jeg kun tilføje, at jeg nærer det Haab, i Henshold til den Loyalitet, hvormed ærede Medlemmer i det Udvalg, som behandler Befæstningsloven, og for hvilket jeg har den Ære at være Formand, have fremmet dette Udvalgs Arbejde, at det vil lykkes dette Udvalg, inden 3die Behandling af Finantsloven foreligger, at fremlægge for det høje Thing sin Betænkning over de til dette Udvalg henviste Befæstningsspørgsmaal, og da vil der utvivlsomt ogsaa komme Forslag i Retning af Flaadens Materiels Udvikling. Vel er der i Forslaget om en Omordning eller Revision af Søværnsloven givet Antydninger i denne Retning, idet man i dette Lovforslag vil finde en Udvikling af Nybygningerne, som i de første ti Aar skulde gaa op til 21,800,000 Kroner; men det er utvivlsomt saa omfattende et Spørgsmaal, at det langt mere naturligt hører hen til Behandlingen af en særlig Lov om Udviklingen af Befæstningsforholdene og Materiellet i det Store, end under Overveielser om selve Søværnets Ordning. Naar det er Tilfældet, at der vil komme til at foreligge Forslag, som nærmere ville belyse det her foreliggende specielle Spørgsmaal — om det vil komme til Behandling for Finantslovens 3die Behandling, kan maaste anses for tvivlsomt; men det vil i alt Fald tjene til Veiledning ved en fornyet Forhandling om dette Punkt ved Finantslovens 3die Behandling — tror jeg, at være berettiget til at antage, at det er i alle Parters, Mindretallets saavel som Regjeringens og Flertallets, velforstaaede Interesse, naar man gaar til Behandling af denne Sag med Følelsen af, at det er kun en foreløbig Afgjørelse, her finder Sted, en veiledende Afgjørelse, der med Hensyn til selve Hovedpunktet ikke kan betragtes som nogen endelig, men at en saadan vil komme efter en mere omfattende og alsidig Behandling senere i denne Samling. Flertallet foreslaar, at vi ikke, som det er forlangt paa Udfæstet til Finantsloven under Konto C. i. I., bevilge til at begynde Bygning af et nyt større Pantserfisk et vist Beløb, men at denne Text forandres saaledes som angivet i vort Ændringsforslag under Nr. 101, at Bevilling gives til Kanonbaade efter Model Nr. 59. Blandt de Betragtninger, hvorpaa Udvalget støtter dette Forslag, skal jeg navnlig henvise til de 4 Punkter, hvormed Flertallet slutter sin Overveielse, idet jeg med Hensyn til den øvrige Udvikling naturligvis

lægger større eller mindre Vægt paa de enkelte Udtalelser, alt efter som de samle sig om disse 4 Punkter. Det første Punkt er det, at Spørgsmaalet om Bygningen af større Pantserfiske henvises til Behandling i Forbindelse med Overveielse af vort Forsvarsvæsen i Almindelighed. Det er en Grund for os til ikke her at binde os ved nærværende Budget. Vi tro, at Sagens Beskaffenhed og dens Slægtsskab med de større militære Spørgsmaal, som staa paa Bane, gjøre det saare naturligt, at man overveier dem i Forening og ikke foregriber et saa vigtigt Spørgsmaal netop paa nærværende Tidspunkt. Det andet Punkt er, at der bør som Veiledning ved denne Overveielse kræves en Finantsplan, baseret paa en hensigtsmæssig Reform af Skattevæsenet; det er med andre Ord, at man maa ønske, at der til den extraordinære Udvikling af vort Forsvarsvæsen maa staaes en extraordinær Kilde, hvortaf Udgifterne dertil kunne tages, for at man ikke ved at anstrenge sig paa det ene Punkt skal udtørrer andre Kilder, som ere nødvendige, hvis Reformen paa flere Omraader skulle gennemføres; men dette kan selvfølgelig ikke saaledes oversees ved den enkelte Budgetpost, som naar hele Spørgsmaalet foreligger til Behandling. De andre Grunde, der ere anførte, have underordnet Vægt for Flertallet i Sammenligning med de to førstnævnte; men jeg skal dog anføre dem, da jeg er overbevist om, at de ialtfald have relativ Betydning for Mange, navnlig det tredie Punkt. Det gaar ud paa, at Værstets Tilstand forinden maa underkastes en Omordning, hvis de nævnte Skibe skulde bygges herhjemme, og tillige en Indskrænkning, hvis de skulde bygges i Udlandet. Det er jo muligt, at man kan komme til at lade bygge, som det senere er nævnt, her hjemme under Betingelse af, at flere Dele til et saadant Skib, hvis det bevilges, blive udførte i Udlandet, og saaledes i færdig Stand kunne indfættes paa Skibet her. I hvilken Udskrænkning dette bliver Tilfældet, kan ikke vides; men det er en Selvefølge, at, hvis man paa det ordinære Budget skulde opføre Bygningen af et Pantserfisk — det ordinære Budget angiver et Beløb 1,200,000 Kr. — saa vil Bygningen af et saadant Pantserfisk selv om det bliver færdigt i 3 Aar, opløse den ordinære Bevilling og endda kræve en ikke ubetydelig extraordinær Bevilling, og da ville Kræfterne paa Værftet, som arbeide i Skibsbyggeriets Tjeneste, blive saaledes optagne af dette Arbejde, at andre meget væsentlige Dele af Flaadens Udvikling ville lide derunder. Skulde det derimod ikke blive optaget af disse Arbejder, vil det maaste findes naturligt, om Værftet fandt en passende Indskrænkning af hvad den nuværende Søværnslov bestemmer, idet man dermed har villet vise, at de mindre Skibe ville være at bygge paa Værftet og Reparationsarbejde at udføre der, men de store, mere opfattende Arbejder være at udføre andetsteds, hvilket da ialtfald vilde blive Gjenstand for nærmere Behandling; men